

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI.

N. POLIZU-MICSUNESTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA,
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

* Crima și Criminalii Politici în legătură cu atentatul dela Sanat.
* JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.* — 1° Intervenție. — Interes de principiu. — Inadmisibilitate. — 2° Farmacii — Dreptul de concesiune. — Transmisivitate. — (N. Lăzărescu cu Ministerul de Interne).
Curtea de Apel din București, Secția I. — Responsabilitate civilă. — Qasi-delict. — Culpă în omittendo. — Caz fortuit. — Forță majoră. — Daune. — Prejudiciu. — Acțiunea damni infecti. — (C. și St. So-lacolu cu Victor Grill).

Crima și Criminalii Politici în legătură cu atentatul dela Senat

Înainte a unui foarte numeros public, compus în cea mai mare parte din magistrați, avocați, profesori și studenți, care d'abia încăpea în sala Ateneului Român, d-l C. Rădulescu, profesor universitar, și-a desvoltat în seara de Duminică 16 Ianuarie, conferința sa anunțată sub titlul sugestiv de mai sus.

Descriind monstruosul atentat, conferențiarul arată că țara noastră nu merită onoarea crimelor anarhiste săvârșite prin dinamită și bombe, căci România ospitalieră a fost nefcetat azilul tuturor refugiaților politici de orice naționalitate: pe pământul ei s'au adăpostit eteriștii greci la 1821, revoluționarii bulgari la 1877, potemchinistii ruși la 1914, etc. Intrând în subiectul conferinței, spune că, deși crima, prin natura ei, este anarhistă sau comunistă, ea poate fi totuși opera unui singur autor izolat și sugestionat de fanatismul ideilor anarhice, cum au fost anarhiștii Vaillan, Henry Kasserio, etc., cum poate fi de asemenea și opera mai multor autori complici comuniști sau iredentști străini; că, deși conștiința populară și împrejurările în care crima s'a comis o poate privi ca o crimă politică, căreia să-i acorde impulsuni cinstite și oarecare indulgență față de autori, considerați de cele mai multe ori ca martiri sau eroi ai unor cauze sociale, totuși conferențiarul susține că crima anarhistă fiind îndreptată în contra umanității și a însuși fundamentului social al Statului, nu poate fi considerată ca o crimă politică care să merite avantajele pe care legiurile moderne le acordă categoriei criminalilor politici și care sunt: jurisdicția juraților, pedepse speciale blânde, refuzul extrădării, dreptul de azil, condițiuni ușoare de recidivă și prescripțiune, etc. Continând, conferențiarul, în dovedirea acestei teze, face istoricul concepțiunii crimei

politice din antichitate, începând cu teocrațiile etrusce, indiene, egiptene și iudaice, în care crima politică era esențialmente o crimă religioasă ca și atentatele în contra șefilor Statului și a Preoților, reprezentanții divinității și ai puterii pământesti. Citează codurile lui Hamurabi, care a guvernat Egiptul cu 2500 ani înainte de Christos, codul lui Manu din India, numit Manavadarmasastra, exodul iudaic, legile lui Confucius în China, legile Draconiene la Greci, legile de Lese-Majestate la Romani și toate legiurile din Europa medievală în care crima politică cu concepțiunea de crimă religioasă, de regicid sau tiranicid, se pedepsea cu pedepsele cele mai atroce, în care moartea și supliciile cele mai oribile izbea nu numai pe autorul crimei, dar și pe părinții, copiii și de multe ori toate rudele lui care locuiau cu dânsul. Venind la revoluția franceză, conferențiarul arată că criminalii politici au început să fie priviți cu o mai mare indulgență, iar legile să-i pedepsească mai blând și să le acorde dreptul de azil și refuzul extrădării.

Mai toate constituțiunile moderne ale Statelor renoscute pe baza principiilor democratice și umanitariste ale revoluțiunii franceze și-au dat noi organizații politice interne și externe, ale căror atentate sunt considerate de doctrina juridică ca crime politice. Moartea a fost în mai toate statele abolită pentru criminalul politic. Concepțiunea modernă a acestei crime se restrânge, dar numai la atentatul în contra ordinii politice a unui Stat, ceea ce stabilește că crima politică este și trebuie să fie circumscrisă la un organism politic special și numai la cetățenii într'nsul cuprinși. Că crima politică este o violare a legii majorității, care și-a dat acea organizare politică și că este o lege naturală bazată pe legea inerției, a misoneismului, sau a neofliei, în virtutea căreia omul ca și organismul politic reacționează în contra oricărei senzațiuni nouă sau violente, în contra oricărui atac, care tinde să opereze schimbări bruște și zguduiri puternice într'nsul. Ca și în natură, unde fenomenele violente, precum cutremururile de pământ, uraganele, inundațiile, trăsnetele, etc., care produc dezastre, tot asemenea și în organismele politice fenomenele violente și zguduiri mari produc dezastre. Numai schimbările lente și evoluționiste sunt singurele cari convin naturii omenești ca și organismului politic, căci ea este singurul mijloc prin care se pot realiza schimbările lente, sănătoase și sigure. Dar

concepția contemporană a crimei politice este și mai restrânsă, ea exclude din categoria acestora toate crimele în contra umanității, cum și acelea săvârșite în contra păcii publice, prin asasinat, mutilări, incendii și alte orori, fapte care sunt prohibite, chiar în timp de război. Exclue de asemenea și deconsidează ca crime comune, crimele cărora pasiunea politică le dă numai o simplă culoare politică, dar care în fond rămân crime de drept comun, neavând într'însele nici o opinie politică și nici un scop care ar putea fi realizat prin perpetrarea lor.

În această ultimă concepțiune, crimelor anarhiste, comuniste și social-revoluționare, ca și crimelor teroriste, li se contestă caracterul de crime politice, căci nu e destul ca criminalul să afirme un scop politic, pentru ca fapta lui să fie calificată ca politică. În special anarhia, care este o doctrină anti-umană și anti-socială, nu poate intra în categoria acestor crime. Anarhia este o doctrină contemporană, căci ea datează dela 1872 când, la Congresul din Haga al Asociațiunii Internaționale a lucrătorilor, Carl Marks, s'a despărțit de Bakunin; acesta din urmă a fondat secta anarhistă înființând Federația Jurasiană. Mai târziu, Elisé Reclus și Knopotkin în 1878 formează la Paris ziarul „Le Revolté”, organ al Federației care tinde a distruge însăși bazele fundamentale ale organizațiunii sociale și ca atare crimele săvârșite în numele unui scop exclusiv de distrugere nu pot fi considerate ca crime politice.

Mai departe conferențiarul discută originea anarhiei și a comunismului, pe care o găsește în sofisme și paradoxele celebrilor scriitori enciclopediști și filosofi francezi din secolul al XVII, al XVIII ca și contemporani, precum Diderot, Mably, Lammenais, J. J. Rousseau, St. Simon, Proudhon, Reclus, etc., și cari toți au făcut speculațiuni filosofice și doctrinare, negând dreptul de proprietate, combătând injustiția actualelor instituțiuni sociale, și cerând distrugerea lor pentru a fi înlocuite cu altele mai bune, reclamând egalitatea desăvârșită între toți oamenii și dreptul unanim la fericire, combătând religia și dogmele ei, și arătând că societatea este o invențiune, că proprietatea este un furt, că Dumnezeu și Religia este dușmanul omenirii, că legile Naturii singure trebuie să domnească omenirea, că dogmele creștine sunt un obstacol la fericirea omenescă și că familia și căsătoria trebuie să dispară, dreptul la amor și sensualitate fiind un drept natural care nu trebuie să fie restrâns sau îngrădit de creștinism sau prin ritual.

O a doua sorgintă a anarhiei, conferențiarul o găsește în maximele și practica politică a teroriștilor revoluțiunii franceze, între cari Danton, Marat, Robespierre, St. Juste, etc., care cu maximele lor machiavelice: „Scopul scuza mijloacele”, „asasinatul este legitim și scuza când el este necesar pentru triumful unei cauze drepte”, etc., au servit de model anarhiei, care le-a adoptat în întregime și le pune în practică pentru propaganda doctrinei ei anti-umane. Ravagiile și masaorele provocate de anarhism în Europa și chiar în America între anii 1890—1894, când președintele Republicii franceze Carnot, a fost asasinat la Lyon de către anarhistul italian Casserio, ca și întreaga serie de atentate anarhiste în contra reginei Elisabeta a Austriei, asasinată de către anarhistul

Lukeni, a primilor miniștri din Spania și Portugalia, au înspăimântat societățile care au cerut în numele păcii publice și a dreptului de apărare socială, legi severe și riguroase în contra anarhiei, a propagandei și a apologiei ei. Atunci s'au votat în Franța legea din 28 Iunie 1894, intitulată: „Lege în contra îndemnurilor la anarhie, sau a delictelor de opinie”, prin care toți provocatorii și toți incitatorii la acte de anarhie, prin grai, prin presă, prin discursuri, prin manifeste, etc., sunt considerați ca provocatori ai actelor de propagandă anarhistă și pedeșiți dela 1—5 ani închisoare corecțională, dacă provocarea lor nu a fost urmată de nici un efect. Toate aceste delictive de presă cu caracter de propagandă sau apologie anarhistă, au fost sustrate dela jurisdicțiunea juraților, unde achitățile erau mai totdeauna obținute, și date în judecata tribunalelor corecționale unde autorii lor sunt mai totdeauna condamnați.

Cu aceeași pedeapsă și înaintea aceluiași tribunale sunt deferiți toți provocatorii și incitatorii prin aceleași mijloace, care se adresează militarilor de sub drapel în scopul de a-i sustrage dela disciplina și supunerea ce dătoresc șefilor lor erarhici și dela îndeplinirea ordinelor în orice comandament, chiar dacă provocarea lor nu are nici un efect.

Mai toate țările din Europa occidentală au imitat Franța și au introdus legi similare în contra presei anarhiste și complicității morale care constituie delictive de opinie. Italia a mers și mai departe. Prin legea lui Chrispi dela 1894, ea a sustras dela jurisdicțiunea juraților și a dat în competența tribunalelor corecționale nu numai provocările și incitațiunile la anarhie, dar toate provocările de presă, chiar și la crimele și delictive de drept comun. În virtutea acestei legi se pedește până la 7 ani de reclusie instigatorii la anarhie ca și provocatorii către armată la indisciplina și nesupunere. Elveția, țara tradițională a libertăților și a azilului tuturor refugiaților politici, are legea draconică din 25 Iulie 1894, care pedește de asemenea cu reclusiunea pe toți aceia cari provoacă prin aceleași mijloace, *actele delictive, care pun în pericol viața omenescă cu intențiune de a prepara sau de a opera o răsturnare a ordinii politice sau sociale*. Cu aceeași pedeapsă se pedește și propagatorii prin scris sau presă, discursuri, etc., incitând la crime de acest ordin. În toate aceste țări, delictivele acestea cad în dreptul comun și sunt judecate de Tribunalele corecționale. Efectul acestor legi care în nici un caz nu atinge libertatea de gândire, manifestare, sau publicare a opiniilor, este că actele și crimele de anarhie nu s'au mai repetat, căci încetând cauzele care le provocau în mare parte, a încetat și efectul. Numai România a rămas și este țara cea mai desarmată din punct de vedere legislativ, față de propaganda anarhistă și comunistă neînfrănată și față de adevărații complici morali sau autori intelectuali cari provoacă și instigă la crimă prin grai sau prin scris toate energiile criminale, latente, care în lipsa acestor provocațiuni ar rămâne inhibate. Este o slăbiciune și o lipsă de conștiință pentru legiuitorul român, care confundă beneficiile unei libertăți licențioase dar criminale a gândirii și manifestării prin scris, cu lătera constituțiunii noastre care o garantează și cu datoria sacră de a apăra societatea și de a garanta drepturile stricto ale ce-

tăţenilor prin legi în contra propagandei şi apologiei anarhiste care pun în pericol viaţa oricărui cetăţean.

Constituţiunea, garantând deplina libertate a gândirii şi publicării opiniilor, adaugă că fiecare este răspunzător de abuzul acestei publicări în data ce se ating drepturile altuia. Misiunea legiuitorului nu este de a face să domnească pe pământ morala şi imperiul lui Dumnezeu, ci numai de a garanta societatea şi membrii cari o compun în contra tuturor atacurilor îndreptate la conservarea ei. Astăzi mai cu seamă când România Mare este ţinta atâtor uelutiri criminale şi atâtor doctrine nefaste ce se propovăduiesc în sânul ei de către fiii vitregi sau de către apostoli monştri ce ne vin de peste hotare; astăzi când anarhia şi comunismul tind să distrugă însăşi ideea de Stat şi bazele organismului nostru social; când Armata, singura pavază pe care România se întemeiază să reziste acestor ilagele, este de asemenea ţinta unei propagande care încearcă să o corupă şi să o deza-meze, astăzi se impune într'un interes suprem de salut al Patriei, ca legiuitorul român să adopte legile de rigoare şi de represivitate în contra delictelor de opinie, cel puţin cum ele au fost introduse şi funcţionează mai în toate ţările civilizate şi liberale din Europa.

Tratată din toate punctele de vedere, conferinţa d-lui profesor C. Rădulescu, a fost mult apreciată şi aplaudată de numerosul public ce popula vasta sală a Ateneului Român.

* *

JURISPRUDENŢA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE.

SECŢIA III

Audienţa dela 11 Octombrie 1920

Preşidenţa d-ului Alex. Dobriceanu, Preşedinte

N. Lăzărescu cu Ministerul de Interne.

INTERVENŢIE. — INTERES ACTUAL, LEGITIM ŞI NĂSCUT. — INTERES DE PRINCIPIU. — INADMISIBILITATE. — ART. 24 ŞI URMĂTORII PR. CIVILĂ.

FARMACII. — DREPTUL DE CONCESIUNE. — CONDIŢIUNI CARI TREBUESC ÎNDEPLINITE. — ART. 123 DIN LEGEA SANITARĂ DIN 1893. — DISPOZIŢIUNILE REGULAMENTULUI ORGANIC AL DECRETULUI-DOMNESC DIN 1868. — DISPOZIŢIUNILE LEGUIRELOR SANITARE DIN 18747 1885 ŞI 1887.

1° Pentru ca o persoană să poată interveni într'o pricină ce se urmează între alte persoane trebuie să aibă un interes legitim, născut şi actual pe care să-l evidenţieze instanţei de judecată, care nici nu poate proceda la cercetarea intervenţiunii până ce în prealabil nu stabileşte că într'adevăr ea îndeplineşte aceste condiţiuni, iar nu numai un simplu interes de principiu fără legătură directă cu procesul şi fără a decurge direct dintr'însul.

2° Dreptul de a transmite concesiunea unei farmacii obţinută în condiţiile art. 123 al legii sanitare, nu poate fi recunoscut decât primului concesionar, văduvei şi copiilor săi, iar nu şi acelora cari au cumpărat concesiunea dela aceştia.

afară de cazul când primul concesionar a doi bând t concesiunea sub regimul Regulamentulu-organic care recunoştea concesiunea ca un drept de proprietate ce poate fi transmis atât *mortis causa* cât şi prin acte între vii.

No. 330. — Admis recursul făcut de N. Lăzărescu contra actului Ministerului de Interne, Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar, din adresa No. 5078 din 31 Martie 1920, prin care i-se face cunoscut că nu i-se recunoaşte dreptul de diriginte proprietar al farmaciei „Aquila Română” din Brăila dobândit prin cumpărare dela farmacistul Th. Coman.

S'a citit raportul făcut în cauză de D-l consilier D. G. Tăzlăuanu.

D. avocat M. Rarincescu din partea D-nei Maria Teodoru, licenţiată în farmacie, a depus o cerere de intervenţie pentru apărarea drepturilor intimatului Minister de Interne, iar în legitimarea ei, arată că prin înstrăinarea la nesfârşit a dreptului de concesiune a farmaciilor, dânsa ca licenţiată în farmacie nu ar putea obţine nici o concesiune, fiind fără mijloace.

D-l avocat Em. Antonescu din partea Ministerului nu se opune la admiterea în principiu a intervenţiunii.

D-nii avocaţi S. Rosental şi M. Antonescu din partea recurentului se opun susţinând că intervenţia este inadmisibilă.

Curtea,

Asupra cererei de intervenţiune:

Considerând că instanţele judecătoreşti nu sunt chemate a da soluţiuni de principii, care ar putea consfinţi şi drepturi pentru părţile străine procesului, ci soluţiuni cu aplicaţiune practică în litigiul dedus în judecată, stabilind modul în care urmează a se rezolva potrivit legii conflictul de interese dintre părţile în proces.

Că, dacă acesta trebuie să fie caracterul hotărârii dată în litigiul principal, cu atât mai mult intervenţia făcută de o persoană străină procesului principal în interesul său propriu sau al unuia din părţile litigante, trebuie să ducă la acest rezultat, adică la stabilirea unei situaţiuni de drepturi, fie prezentă, viitoare sau condiţionată, însă precisă faţă de obiectul procesului, iar nu vagă, fără nici o aplicaţiune reală pentru dânsa, ci pentru toţi cari sunt în aceeaşi situaţiune;

Că, pentru aceste motive, legea cere ca cel care intervine într'o pricină, ce se urmează între alte persoane, să aibă un interes legitim, născut şi actual pe care să-l evidenţieze instanţei de judecată, care nici nu poate proceda la cercetarea intervenţiunii, până ce în prealabil nu stabileşte că într'adevăr ea îndeplineşte aceste condiţiuni, singurele care pot duce la o situaţiune de drepturi certa, reală, în legătură cu obiectul procesului dedus în judecată şi profitabilă intervenientei;

Că, în speţă, interesul intervenientei în soluţia ce se va da procesului dintre N. Lăzărescu şi Ministerul de Interne este un interes de principiu, fără legătură directă cu acest proces şi fără a decurge direct dintr'însul, întru cât în cazul cel mai favorabil pentru dânsa nu i-se poate crea de cât o expectativă de drept, pentru viitorul drept ce s'ar publica, dacă măsura Ministerului ar fi consfinţită de Curte. Or, acest interes reprezintă ceva vag în viitor, fără a-i crea numitei o situaţiune reală de drepturi, cum instanţele judecătoreşti sunt obligate să dea în procesele supuse judecăţii lor.

Pentru aceste motive, respinge intervenţia.

În urma acestora, s'au ascultat D-nii avocaţi S. Rosental şi M. Antonescu în dezvoltarea motivelor de recurs şi D-l avocat Em. Antonescu în combateri,

Curtea, deliberând,

Având în vedere că prin recursul de față se cere să se declare ilegal ordinul prin care Direcția Generală a serviciului sanitar superior face cunoscut recurentului că nu-i recunoaște dreptul de diriginte-proprietar al farmaciei „Aquila Română” din orașul Brăila, dobândit prin cumpărare în 1912 dela farmacistul Th. Coman;

Că, în sprijinul recursului, se invoacă următoarele două motive: 1) legea sanitară din 1893, sub imperiul căreia fostul proprietar cumpărase dreptul de concesiune al farmaciei, nu l'oprește ca și dânsul la rându său, să vândă în mod legal farmacia către recurent; 2) Farmacia „Aquila Română” din Brăila fiind înființată sub regulamentul organic, concesiunea dobândită de primul concesionar este recunoscută de acest regulament și de legiurile ulterioare ca un drept de proprietate putând fi transmis ca atare, fie prin acte „inter vivos”, fie „mortis causa”.

Asupra I-lui motiv:

Considerând că legea sanitară din 1893, cu privire la concesiunile de farmacii pune următoarele principii în art. 123:

Concesiunile se dau pentru o anume persoană și o anume localitate, ele nu se pot vinde, arenda sau da în administrație altor farmaciști, decât dacă concesionarul a deschis singur farmacia și dacă ea a funcționat pe numele și sub conducerea sa personală cel puțin zece ani, afară de cazurile de forță majoră apreciate de consiliul superior sanitar și comisiunea farmaceutică. După moartea concesionarului, văduva sau copiii pot transmite dreptul de concesiune, pot administra farmacia printr'un farmacist diriginte sau o pot arenda unui farmacist;

Considerând că acest text de lege neprevăzând nimic în privința dreptului noului concesionar, dacă adică el poate transmite sau nu mai departe concesiunea cumpărată în condițiile art. 123, urmează a ne raporta în această privință la caracterul juridic al dreptului de concesiune, astfel cum este el precizat în principiile generale de drept și de legile sanitare anterioare celei din 1893;

Considerând că, în principiu, concesiunea nu este un drept de proprietate, ci un drept născut sub egida și protecțiunea Statului, care a găsit că este în interesul sănătății publice, ca să nu fie lăsat liber comerțul de medicamente și ca atare a legiferat ca el să fie permis numai acelorora cari vor îndeplini anume condițiuni de studii, concurs, etc, pe care însă i-a garantat și cu oarecare privilegii, ca ta if, limitarea numărului de farmacii, etc. și oarecare drepturi patrimoniale asupra concesiunilor obținute;

Că, în privința acestor din urmă drepturi, atât Decretul Domnesc din 1868, cât și prima lege sanitară — cea dela 1874 — stabilesc că dreptul de concesiune, dobândit în virtutea dispozițiilor lor, nu se poate transmite prin vânzare, moștenire, închiriere, etc; că el este un drept personal, strict legat de persoana concesionarului, stingându-se prin moartea lui.

Că, dacă mai târziu legea sanitară din 1885 și modificarea din 1887 schimbă acest sistem pur personal și stabilesc excepții în ce privește pe primul concesionar, văduva și copiii săi, dându-se prin legea

din 1887 concesionarului dreptul de a vinde fără nicio condiție concesiunea obținută de dânsul, drept pe care modificarea din 1887 l'a restrâns subordonându-l condițiunii ca acest prim concesionar să fi condus personal zece ani farmacia ca să poată să și-o vândă, aceste dispozițiuni nu pot profita decât acelorora cărora le sunt acordate, deoarece ele sunt create de o lege specială și subsistă numai în virtutea ei și ca atare nu pot fi folosite de cât în limitele acestei legi, iar nu după principiile din dreptul comun;

Că, dar, pe temeiul acestor dispozițiuni legale dreptul de a transmite concesiunea nu poate fi recunoscut de cât primului concesionar, văduvei și copiilor săi, iar nu și acelor cari au cumpărat concesiunea dela aceștia;

Cosiderând că, nici legea din 1893, după cum deja s'a arătat, nu prevede pentru cel care a cumpărat o concesiune de farmacie în condițiunile permise de dânsa, dreptul de a o transmite mai departe, astfel că urmează a se hotărâ că și concesiunile dobândite sub imperiul ei se sting cu persoana dobânditorului neputând fi transmise nici prin acte „inter vivos”, nici „mortis causa”;

Considerând că această soluțiune se impune nu numai printr'o riguroasă aplicare a principiilor legilor care au reglementat această chestiune, ci și din punct de vedere al scopului urmărit de legiuitor atunci când a reglementat acest comerț. Intr'adevăr, chiar în legea dela 1874 se prevede dobândirea acestor concesiuni prin concurs, — prin urmare există prezunția că cei cari le-au dobândit pe lângă că posedă studiile și titlurile cerute, sunt în același timp primii între cei cu cunoștințe la fel, — această condițiune însă nu este cerută pentru cei cari cumpără concesiunile, fiind suficient titlul de licențiat în farmacie, astfel că dacă s'ar admite transmiterea în perpetuitate a unei concesiuni, la un moment dat toate farmaciile ar putea fi ocupate numai de cei cari deși n'au reușit la concurs, dispun însă de mijloace, pe când cei reușiți, dacă ar fi lipsiți de mijloace, ar fi înlăturați în permanență dela orice dobândire de farmacie;

Considerând că precedentele invocate de recurent din faptul că Direcțiunea Sanitară a aprobat concesiunile dobândite prin astfel de cumpărări dela 1893 și până la 1915, nu pot crea recurentului nici un drept, aceste aprobări fiind întemeiate pe o greșită interpretare a legii și nerecunoscute prin nici o legiuire ulterioară, iar ca atare Direcțiunea Sanitară este îndrituită a intra în legalitate și a se opune la continuarea unui sistem contrar legii;

Că dar actul Direcțiunii Sanitare de a nu recunoaște pe temeiul legii din 1893 dreptul de concesiune dobândit de recurent, este perfect legal și ca atare I-ul motiv de recurs este nefundat și se respinge.

Asupra celui de al doilea motiv:

Considerând că, deși nici regulamentul organic al Munteniei — sub imperiul căruia farmacia „Aquila Română” din Brăila a luat ființă, — nu recunoaște dreptul de transmisie al farmaciilor de cât numai văduvei și moștenitorilor direcți ai concesionarului după cum rezultă din art. 52, totuși astfel de transmisii peste prevederile legii au avut loc, iar con-

cesiunile acestea au fost socotite ca un drept de proprietate transmisibil și „inter vivos” și „mortis causa”.

Că, acest sistem, deși conceput peste prevederile legii, a fost însă ulterior consfințit prin Decretul Domnesc din 1868; că fără a se prejudeca drepturile proprietarilor de farmacii dobândite până la acea dată, aceste concesiuni pe viitor vor fi date numai personal, neputându-se transmite prin nici un mod, constințind deci legalmente o stare de fapt care creia din dreptul de concesiune un drept deplin de proprietate;

Că, și legea sanitară din 1874, nu prejudecă drepturile farmaciilor existente la acea dată, consfințindu-le deci, singura obligațiune impusă fiind aceea ca o comisiune instituită anume să verifice titlurile de proprietate, — titlurile farmaciei „Aquila Română” fiind constant că s’au supus comisiunei;

Că, cu ocaziunea dezbaterilor parlamentare, cari au avut loc la votarea acestei legi, s’a stabilit că dreptul de concesiune dobândit sub Regulamentul Organic a fost considerat ca o „proprietate imobiliară”, cum spune însuși Mihail Cegălniceanu și că sub acest caracter au fost consfințite aceste drepturi prin art. 83, care prevede respectarea lor.

Că, dar, concesionarul unei asemenea farmacii dobândește în deplină proprietate dreptul de concesiune care poate fi transmis mai departe prin vânzare, testament, etc., neputând fi stins decât prin expropriere;

Ca, astfel fiind, concesiunea farmaciei „Aquila Română” urmează a fi socotită ca valabilă de către Direcția Sanitară, care prin urmare trebuie invitată a desființa actul ilegal de care recurentul se plânge că-l împiedică în libera exercitare a dreptului său; astfel că recursul este fundat din acest al doilea motiv.

Pentru aceste motive, admite.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIA I

Audiența dela 11 Februarie 1920

Președinția d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Ștefan și Const. Solacolu cu Victor Grill

RESPONSABILITATE CIVILĂ. — QUASI-DELICT. — N GLIJENTĂ. — CULPA IN OMITTENDO. — ART. 998 ȘI 999 C. CIVIL.

CAZ FORTUIT. — FORȚĂ MAJORĂ. — DAUNĂ. — IRESPONSABILITATE. — ART. 998 ȘI 999 C. CIVIL.

DAUNE. — PREJUDICIU. — ACȚIUNEA DAMNI INFECTI. — NEINTENTABEA EI. — DACĂ ATRAGE VREO DECĂDERE. — ART. 998 ȘI 999 C. CIVIL.

1° Autorul unui quasi-delict răspunde nu numai atunci când există din partea sa o culpă sau o intențiune rea, dar și când e vorba de o simplă neglijență sau imprudență, ori de o greșeală a acestuia.

Astfel simpla abstențiune (*culpa in omittendo*) în luarea unei măsuri ce ar fi fost necesară pentru înlăturarea unui pericol, atrage responsabilitatea aceluia care ar fi putut lua acea măsură.

2° Cazul fortuit sau de forță majoră nu atrage exonerarea de responsabilitate a autorului decât atunci când evenimentul provine numai dela natură, fără să fi fost precedat, însoțit sau urmat de vreo culpă care să fie imputabilă autorului.

3° Neintentarea acțiunii *damni infecti* de către cel eventual dăunat, nu constituie o decădere pentru acesta, ca odată dauna pricinuită, să nu-și mai poată valorifica dreptul în justiție pe calea unei acțiuni în daune, de oarece acțiunea *damni infecti* creiază numai un drept, o garanție asigurătoare fără să impue nici o obligație sau vreo decădere în caz de omisiune pentru cel eventual amenințat de a suferi un prejudiciu.

No. 20. — Respins ca nefundat apelul făcut de către Const. A Solacolu și Ștefan A. Solacolu în contra sentinței Trib. Ilfov S. II cu No. 449/919 în proes cu Victor Grill.

S’au ascultat d-nii адвоocați M. Popișeanu și St. Dumitrescu pentru apelanții Solacolu și R. Elias pentru Victor Grill.

Curtea, în majoritate,

Având în vedere apelurile lor: C. și St. Solacolu și V. Grill, contra sentinței civile No. 449 din 9 Iulie 1919 a Tribunalului Ilfov secția II, prin care s’a admis în parte acțiunea reclamantului V. Grill, obligând pe părții C. și St. Solacolu a-i plăti cu titlul de daune, suma de 10.000 lei plus 300 lei cheltueli de judecată.

Având în vedere că prin acțiunea introductivă înaintea Tribunalului Ilfov secția II civ. cor. înregistrată la No. 9206 din 1918 și modificată în ședința de la 27 Februarie 1919, reclamantul V. Grill a chemat în judecată pe C. și Șt Solacolul în calitate de proprietari ai imobilului din București, Calea Moșilor 141, pentru a fi obligați a-i plăti suma de 37.784 lei din care 32.784 reprezentând costul stricăciunilor cauzate imobilului său din Str. Negustori No... lipit de acel al părăților, iar 5000 lei reprezentând valoarea mobilierului ce se afla depus în camerele imobilului (depedințelor) său, peste care s’a prăbușit zidul de la imobilul, proprietatea părăților, rămas în urma incendiului survenit la acel imobil.

Având în vedere că din actele și lucrările aflate la dosar cum și din concluziunile orale și scrise ale părților se constată în fapt următoarele:

În urma incendiului care a avut loc în noaptea de 6—7 Iunie 1918 la fabrica de paste făinoase din Calea Moșilor, 141, proprietatea părților C. și St. Solacolu, focul consumând fabrica în întregime, n’a mai rămas din imobilul-fabrică al părților C. și Șt. Solacolu și care se învecinește cu calcanul reclamantului V. Grill, de cât un zid despărțitor (calcanul) alipit în partea sa inferioară de calcanul imobilului V. Grill, având o înălțime de vre-o 10 metri, aproape izolat, suspendat în aer, aderând la una din extremități, în partea strângă, dacă l’privim în față, adică fiind alipit într’un colț, în formă de unghiu drept, cu un alt zid izolat rămas din fabrica incendiată, iar între aceste două ziduri astfel aflate, mai existând în interiorul lor, dar numai în partea de jos, spre baza lor, niște pereți-ziduri ai despărțiturilor de edi-

niară, astfel că zidul cel înalt, alipit la baza imobilului lui V. Grill, rămas după incendiu, se găsea cu totul descoperit și deci izolat complet în cealaltă extremitate (colț), cum și pe întreaga sa suprafață în partea lui superioară, neformând unghi cu nici un alt zid, ne-având nici o legătură, nici un punct de sprijin sau aderență. La cât va timp după aceasta, în ziua de 24 Iunie 1918, în urma unui vânt mai tare, zidul lăsat astfel izolat, în condițiunile arătate, rupându-se din partea lui superioară, s'a prăbușit peste casele reclamantului V. Grill, dărâmând grajdul, remiza și atenansele, distrugând tot ce se găsea în interior. Din ancheta în futurum cu expert, ordonată de Tribunal în urma cererii reclamantului V. Grill, s'a constatat că quantumul pagubelor încercate de acesta prin surparea zidului în cestiune ce urcă la suma de 32.784 lei.

Având în vedere că reclamantul V. Grill a cerut condamnarea părților C. și St. Solacolu, la plata sumei sus menționată în baza art. 999 c. civ., întrucât prejudiciul suferit de dânsul este datorit unui fapt imputabil părților C. și St. Solacolu și anume prăbușirea zidului rămas în urma incendiului, a avut loc numai din cauza imprudenței și neglijenței acestora, căci n'au luat în timp util măsurile necesare dictate de împrejurări.

Având în vedere că acțiunii reclamantului V. Grill părții C. și St. Solacolu au opus în apărare următoarele două motive: 1) că zidul nefiind complet izolat și fiind destul de gros prezenta suficientă soliditate și rezistență; și al 2) că, în tot cazul, părților nu-le incumbă nici o responsabilitate întrucât dauna suferită de reclamant a fost efectul unui caz fortuit sau de forță majoră și prăbușirea zidului rămas având loc din cauza vântului extraordinar din acea zi.

Având în vedere că din depozițiunile martorilor: Capitan M. Zoicaru, Silvio Asquun, Marcel Nevibel, P. Ghermanis și N. Bilargiu, din actul de expertisă cum și din recunoașterile părților, se constată că zidul rămas în urma incendiului survenit la fabrica părților Solacolu, alipit în partea de jos a calcanului, imobilului reclamantului V. Grill și care s'a prăbușit sub presiunea vântului în ziua de 24 Iunie 1918, avea o înălțime de circa 10 metri cu o grosime la baza sa de 70 cm, iar la partea superioară numai 40 cm; că acel zid ale cărui grinzi și legături fusese distruse de incendiu, rămăsese complet descoperit, fără sprijin și aproape izolat, suspendat în aer, fără contraforțe, nemai având nici o altă legătură decât aceea ce i-o da la una din extremitățile sale — la un colț — un alt zid iarăș izolat rămas din clădirea incendiată cu care se unea (incorpora) într'un colț, în formă de unghi drept, restul zidului nefiind în toată lungimea și înălțimea lui, cu nimic susținut și absolut liber, adică izolat; că deasemeni a între aceste două ziduri înalte, rămase după incendiu, unite într'un colț și izolate de celelalte părți, mai existau în partea de jos a lor, pereții intermediari, despărțitori de odinioară ai fabricii incendiate.

Considerând că în asemenea condițiuni, deși este adevărat că zidul care s'a prăbușit prezenta la bază sau în partea sa inferioară destulă soliditate din cauza grosimei sale și a sprijinului ce-l da alipirea sa în acea parte cu calcanul imobilului reclamantului V. Grill, nu este însă mai puțin adevărat și apare în

mod evident, date fiind împrejurările de fapt stabilite, indicate mai sus, că acest zid din cauza înălțimei sale, a subțirimei (lugustimei) în partea sa superioară și mai ales din cauza faptului izolării sale în celelalte părți pe întreaga sa suprafață de sus, afară de colțul care aderă în formă de unghi drept cu celalt zid (calcan) rămas din clădirea incendiată a părților C. și St. Solacolu, nu prezintă soliditatea necesară pentru a putea rezista în starea în care se afla și prin înălțimea și subțirimea sa în partea de sus, unui eventual eveniment atmosferic sau teluric mai pronunțat; că deci prin forma, configurația și natura sa acel zid primejduia în mod constant și permanent viața și proprietatea vecinilor, fiind susceptibil de a se prăbuși, constituind cu modul acesta esențialmente un pericol iminent, cu atât mai mult cu cât zidul a fost lăsat în această situațiune dela consumarea incendiului până la survenirea vântului care l'a prăbușit, adică un interval de timp apreciabil, în care nu s'a luat nici o măsură pentru a evita un dezastru: că efectiv în noaptea de 24 Iunie 1918 vântul suflând cu oarecare putere, a cărui intensitate o vom examina mai departe, în chiar direcțiunea deschiderii zidurilor ce formau prin unirea colțurilor lor un unghi, zidul alipit imobilului V. Grill, din cauza înălțimei și subțirimei sale în partea superioară, putând rezista, a cedat rupându-se din acea parte, adică din partea de sus, prăvălindu-se peste imobilul reclamantului V. Grill pe care l'a distrus.

Considerând că de altfel nu se poate zice, cum pretend părții Solacolu, că dacă acest zid în starea în care se găsea în urma incendiului, era suficient de solid și apt ca și în trecut, adică înainte de incendiu, a servi la construcțiunea unei noi clădiri prin acoperirea lui și prin legăturile ce i s'ar fi putut face în extremități (la colțuri), cum și în interiorul său, apoi acelaș zid lăsat și păstrat exclusiv în starea în care scăpase din incendiu, ar fi putut rezista și nu ar fi amenințat din cauza viciului inerent stărei sale, cu prăbușirea la cea dintâi ocaziune defavorabilă, după cum s'a întâmplat.

Considerând că aceasta era situațiunea de fapt a zidului în cestiune, rezultă în mod evident din însăși declarațiunile martorilor părților Solacolu audiați înaintea Tribunalului. În adevăr, martorul M. Zoicaru, căpitanul Pompierilor, deci competent în această privință, declară că începuse dărâmarea zidurilor și pusese un soldat să împingă cu cangea, adică să dea jos partea de sus a zidului; ceea ce învederează credința ce martorul însuși avea despre lipsa de rezistență a zidului, adică fragilitatea acelui zid, iar din declarațiunea martorului Bilargiu, arhitect, propus de părți Solacolu, reese că iuteala vântului (circa 60 km. pe oră) dela 24 Iunie 1918 a exercitat o greutate de 300 kgr. pe m. p. pe cât timp este demonstrat în știință că un zid nu este solid decât atunci când el rezistă la o greutate de 400 kgr. pe m. p., de unde rezultă că zidul în cestiune nu poate fi considerat ca solid întrucât nu a rezistat unei greutăți de 300 kgr. pe m. p. exercitată de vântul survenit atunci.

Considerând că prudența cea mai elementară și bunul simț comun cereau proprietarului cel mai puțin deliget de a lua măsuri urgente pentru evitarea prăbușirii acelui zid, fie dărâmându-l, fie consolidându-l, adică aplicându-i mijloace de sprijin sau susținere,

recomandate de tehnica arhitectonică în asemenea caz;

Că proprietarii, adică pârâții C. și Șt. Solacolu, omițând de a lua, pentru înlăturarea ori carui eventual pericol, măsurile necesare impuse de împrejurări în asemenea caz, au făcut să apară, până la evidentă, lipsa lor de prudență și prevedere ordinară și de neglijență evidentă, deci de greșeală din parte-le, dând naștere, prin prăbușirea zidului, unui quasi delict față de reclamantul V. Grill, vecinul lor, în virtutea art. 999 c. civ. care-i declară responsabili făcându-i pasibili de daune rezultând din această greșeală.

Considerând că art. 999 c. civ. prevede categoric că: „omul este răspunsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudența sa“.

Considerând că, conform acestui text de lege, pentru ca un fapt al omului să constituie un quasi delict și deci să angajeze responsabilitatea sa trebuie să prezinte două elemente: 1) să fie un fapt ilicit imputabil autorului și al 2-lea să lezeze un drept al altuia, iar imputabilitatea consistă nu numai în culpa, adică în intențiunea rea, dar în simpla neglijență sau imprudență, adică greșeala sa.

Considerând de asemenea că doctrina unanimă pentru a decide că contrar celor ce se întâmplă în materie de culpă contractuală, autorul unui quasi delict răspunde și de culpa sa cea mai ușoară (culpa levisima) făcându-l așa dar responsabil și de cea mai mică neprevădere, imprudență sau neglijență.

Considerând dar că simpla abstențiune (culpa in omittendo) în luarea unei măsuri ce ar fi fost necesară pentru înlăturarea unui pericol face pasibil de dispozițiunile art. 999 cod. civil.

Considerând că, în fapt, constatându-se, după cum s'a arătat mai sus, că prăbușirea zidului în chestiune a avut loc din cauza inacțiunii proprietarilor Solacolu, în luarea de măsuri de protecțiune, dânsii au violat dispozițiunile art. 999 cod. civil.

Având în vedere că în al doilea rând pârâții C. și Șt. Solacolu invoacă, pentru a fi exonerati de orice responsabilitate, cazul de forță majoră sau fortuit, consistând în izbucnirea unui vânt puternic care a rupt zidul în partea lui superioară făcându-l să se prăbușească.

Considerând că este exact în principiu că forță majoră sau cazul fortuit exclud responsabilitatea nimeni nefiind ținut la imposibil și pentru fapte pentru care nu-i se poate aduce nici o imputare.

Având în vedere că importă mai întâi să vedem dacă în speța dedusă în judecata Curței, ne aflăm în prezența unui caz de forță majoră sau fortuit.

Considerând că din datele produse în instanță, din tabelele institutului meteorologic din București aflate la dosar și din depozițiunile martorilor audiați înaintea Tribunalului rezultă că vântul survenit în ziua de 24 Iunie 1918 și care a prăbușit zidul, sufla cu o viteză de 50-60 km. pe oră, că un asemenea vânt este în adevăr puternic, dar el nu are nimic de extraordinar, de neprevăzut, de excesiv; că după tebelele lui Beaufort, specialist în materie, a cărui competență este în deobște cunoscută și ale cărui calcule asupra vitezei vântului cu efectele ei sunt astăzi generalmente admise, vântul n'are efecte distrugătoare decât de la 105 km. înainte, pe oră;

că asemenea vânturi cu iuțeala de 50-60 km. pe oră survine din timp, în timp la intervale mai mult sau mai puțin lungi, că această intensitate a vântului nu este excesivă pentru a constitui din punct de vedere juridic un caz fortuit sau de forță majoră, ci din contră, intensitatea aceasta este inerentă situațiunii climaerice a țării noastre și caracteristică sezonului ei primăvărativ.

Considerând că este constant în doctrină că evenimentele ordinare ale naturii precum: furtuna, ploaia, căldura, ninsoarea, etc. nu intră în categoria cazului fortuit dacă nu sunt excesiv și neobișnuite ci sunt rezultatul ordinar al lucrurilor, pentru că părțile au trebuit să se aștepte la ele.

Considerând că în asemenea condițiuni, omul prudent trebuie să prevadă aceste evenimente, să se teamă de ele și să ia măsuri în consecință.

Considerând că doctrina citează printre cazurile fortuite, care exclud responsabilitatea, incendiul provenit din trăsnet, cutremurul, i. undația generală.

Considerând în fine că ceea ce învederează și mai mult că vântul produs în condițiunile arătate nu poate fi considerat ca constituind din punct de vedere juridic un caz fortuit, este și faptul, necontestat în instanță de părți, că nici o altă clădire, construcțiune, lucrare de arhitectură sau vre-un zid din București normal așezate, să fie prăvălit din această cauză la acea epocă;

De altminterea, tot astfel se explică și de ce anterior incendiului, când zidul se găsea altfel condiționat, el a sub-istat un timp îndelungat cu destulă rezistență tuturor furtunilor cari au băntuit în oraș.

Considerând așa dar că dacă zidul în chestiune s'a prăbușit, este că dânsul nefiind sprijinit decât la un colț, neavând destulă rezistență la partea superioară din cauza înălțimei și subțirimei sale, nu a putut opune un obstacol suficient presiunii vântului puternic dar nu extraordinar sau excesiv ce l'a lovit chiar în față, rupându-i partea superioară și prăvălind-o peste imobilul vecin, proprietatea reclamantului; cu alte cuvinte, sprijinul adus zidului prin aderarea (alipirea) lui la colț, cu celalt zid rămas după incendiu, n'a fost destul de resistent, ba chiar cu totul insuficient pentru a împiedica ruperea sa prin presiunea unui vânt mai tare dar obișnuit în țara noastră ca cel survenit în ziua de 24 Iunie 1918.

Considerând de altfel că chiar dacă am presupune, celace nu este în speță, că ne-am găsi în prezența unui caz de forță majoră, încă pârâții C. și Șt. Solacolu nu ar beneficia de imunitate, întrucât este constant în doctrină și în jurisprudență că irresponsabilitatea proprietarului decurgând din cazul de forță majoră sau fortuit este înlăturată ori de câte ori există culpa din partea sa; că prin urmare spre a putea invoca cazul fortuit sau de forță majoră, trebuie să nu fie nici o culpă, nici o greșeală, totul să provie numai dela natură care să nu fi fost ajutată de vreo imprudență omenească, căci debitorul nu se găsește scutit, după cum spune doctrina, de orice responsabilitate din cauza forței majore sau a cazului fortuit decât atât cât evenimentul nu a fost precedat, însoțit sau urmat de vreo culpă care să-i fie imputabilă și că el este pasibil de daune, dacă din contra a fi putut, aducând îngrijirile necesare înainte, în timpul sau după accident, să-l previe sau să-l atenueze efec-

tele dăunătoare; or, în cazul de forță, după cum am dovedit, culpa părăților C. și St. Solacolu a fost evidentă.

În ceea ce privește argumentul invocat de părăți relativ la neintentarea din partea reclamantului a acțiunii asupra pericolului ce-l amenința prin lăsarea zidului în starea în care rămăsese după incendiu.

Având în vedere că acest motiv urmează a fi înălțurat întru cât este constant în drept că neintentarea acțiunii „damni infecti” de către cel eventual dăunat nu constituie o condițiune sine qua non sau obligatorie a recevabilității și valorificării în justiție a acțiunii în desdăunare a acestuia. Actio damni infecti crează numai un drept, o garanție asigurătoare în favoarea sa, dar nu impune nici o obligațiune sau vreo decădere în caz de omisiune pentru cel eventual amenințat, întru cât acesta nu este dator să îngrijească de averea acelora cari din cauza grșelei lor pot fi supuși a plăti daune.

Având în vedere și obiecțiunile părăților Const. și St. Solacolu la expertiza ordonată de Tribunal prin jurnalul No. 4782/918 că nu s'a conformat dispozițiilor acelui jurnal depășindu-l și că ar fi imprecisă nearătând bazele estimățiunii.

Considerând că în ceea ce privește expertiza, ea a fost făcută în conformitate cu dispozițiunile jurnalului Tribunalului care a ordonat-o, întrucât expertul nu a fost numit ca să constate cauzele cari au produs dărămarea ci numai efectele ei, adică pagubele care s'au pricinuit prin acea prăbușire a zidului pe imobilul reclamantului. În adevăr, Tribunalul a dispus să se facă o expertiză spre a se constata pagubele ce s'au cauzat și starea în care a ajuns din această cauză imobilul reclamantului V. Grill prin surparea, adică dărămarea sau ruperea zidului, ceea ce expertul a executat întocmai arătând în mod precis și clar ce anume și prin ce mijloc a constatat.

Având în vedere că expertul arată în raportul său elementele de apreciere pe care le a avut în vedere în estimățiunea făcută, bazele pe care s'a întemeiat pentru a face constatările și evaluările din expertiză;

Că, în adevăr, expertul arată cum transportându-se la fața locului și negăsind de cât mormanele de resturi de materiale, stărămături de cărămizi și nepută d procedea astfel la măsurătoare și evaluare a luat ca bază, după ce a măsurat perimetrul clădirii dărămate, urmele (tenuelele) acelei clădiri, măsurându-le și calculând pe metrul pătrat pentru a putea sti valoarea reconstituirei clădirii ținând seama și de materialul din care fusese formată clădirea dărămată, din grinzi, cărămidă învelită cu tablă în bune condițiuni.

Considerând dar că din toate acestea rezultă în mod evident că expertul inginer nu a lucrat fără pricepere și în mod fantesist, cum susțin părății, ci din contra expertiza a fost făcută în conformitate cu cerințele științei tehnice și arhitectonice.

În ceea ce privește apelul lui V. Grill.

Având în vedere că extimațiunea expertului de 250 lei pe metrul pătrat de construcție este prea minimă în timpurile de față, dată fiind scumpetea materialului și a mâinei de lucru, Curtea apreciind, majorează suma de zece mii lei cât părății au fost condamnați de Tribunal, la suma de 16.000 lei pe care o acordă cu titlul de daune.

Având în vedere și celelalte motive de drept și de fapt din sentința apelată pe cari Curtea și le însușește;

Că, astfel fiind, apelul făcut de Constantin A. Solacolu și Ștefan A. Solacolu urmează a fi respins ca nefundat, iar apelul făcut de Victor Grill, urmează a fi admis în parte.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată pe care curtea o admite și apreciind fixează aceste cheltueli la suma de trei sute lei.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. Nicolescu, respinge -apelul făcut de frații Solacolu, admite apelul lui V. Grill.

Semnați: Al. Nicolau, S. Tipei, T. Magheru, S. Cogălniceanu.

O p i n i u n e

Subsemnatul sunt de părere în mod preparator și probator:

1) A se administra proba cu martori spre a se constata: a) dacă zidul, din care s'a rupt o parte, forma calcan lipit cu calcanul depedințelor lui Victor Grill din str. Negustori; b) dacă acest zid era lipit în unghiu drept cu zidul ce forma calcan cu calcanul din fundul proprietății Soroș, din calea Moșilor, sprijinindu-se unul de altul, prin legăturile lor; c) dacă aceste două ziduri erau sprijinite de zidurile despărțitoare interioare ale fabricii.

2) A se cita martorul Căpitan M. Zoicaru, audiat la prima instanță, spre a fi ascultat din nou înaintea Curței și a complecta depunerea sa.

Semnat Oscar N. Nicolescu